

Rzeczpospolita - Prawo co dnia

Unijne przepisy dotyczące ulgi z tytułu złych długów zostały nieprawidłowo implementowane

01.03.2012, Izabela Andrzejewska-Czernek, prawnik GWW Tax

AKTUALNOŚCI - PODATKI Ulga z tytułu złych długów została uregulowana w przepisach unijnych (art. 90 Dyrektywy VAT 112/2006) i implementowana do prawa polskiego (art. 89a i 89b ustawy o VAT). By z niej skorzystać, podatnicy VAT muszą spełnić szereg warunków.

Przepisy UE są natury bardzo ogólnej. Opisano w nich tylko podstawową kwestię. Stwierdzono mianowicie, że w przypadku całkowitego lub częściowego niewywiązania się przez kontrahenta z płatności po dokonaniu dostawy, podstawa opodatkowania VAT powinna być obniżona. Szczegółowe zagadnienia, to znaczy warunki wspomnianego obniżenia, pozostają w rękach prawodawcy krajowego.

Tymczasem w Polsce kluczowym warunkiem pozwalającym zastosować ulgę jest to, by obie strony „feralnej” transakcji były podatnikami VAT czynnymi. W efekcie ogromna rzesza firm świadczących usługi lub dokonujących dostaw na rzecz podmiotów nie będących podatnikami pozostaje poza zakresem wskazanych przepisów i nie może korzystać z ulgi.

Powstaje pytanie, czy postawienie takiego warunku jest zgodne z prawem UE? W świetle ogółu przepisów unijnych oraz orzecznictwa TS wydaje się, że nie. Państwa członkowskie, które wprowadzają ten przepis do swego systemu prawnego, mają oczywiście swobodę co do ustalenia warunków obniżenia podstawy opodatkowania, jednakże w granicach określonych przez ogólne zasady funkcjonowania wspólnotowego systemu VAT i przez zasady funkcjonowania Unii Europejskiej jako całości. Muszą zatem respektować zasady neutralności opodatkowania VAT oraz niedyskryminacji. W przypadku polskich przepisów obie zasady zostały pogwałcone. Dlaczego? Otóż zasada neutralności ucierpiała, ponieważ grono podatników świadczących usługi i dokonujących dostaw na rzecz nie-podatników nie może z ulgi skorzystać, ponosząc tym samym niesłusznie ciężar opodatkowania. Jednocześnie grupa ta jest traktowana gorzej niż podatnicy VAT, którzy dokonują transakcji tylko z innymi podatnikami VAT czynnymi. To gorsze traktowanie wydaje się nie mieć wystarczającego, racjonalnego usprawiedliwienia - czyli ma charakter dyskryminacyjny.

Wygląda na to, że przepisy unijnej dyrektywy nie zostały implementowane prawidłowo. Opisanym rozwiązaniom z pewnością powinna przyrzeć się Komisja Europejska.